

brugsskoler forlanges, at Eleverne skulle møde med en Attest for, at de gennem en Realskole, en Højskole eller paa anden Maade ere i Besiddelse af tilstrækkelig Modenhed til at kunne følge Fagundervisningen i Landbrugsskolerne, saa frafaldes dette Krav over for de foreslaaede Husmandsskoler, og netop derved synes jeg, at man i Virkeligheden paa en Maade kommer til at tvinge en Del over i Husmandsskolerne, som maaske, hvis Vilkaarene i øvrigt vare lige for Skolerne, ikke vilde komme der. Derved vil i Virkeligheden et Beløb af Understøttelsen ligesom forlods komme til at gaa i det Øjemed. Og jeg frygter yderligere for, at den saakaldte Husmandsskole derved — i alt Fald i nogen Grad — vil faa et Præg af en Klaseskole, idet det vil blive de mindst formuende, der ville søge derhen.

Nu er det slet ikke min Mening at ville forsvare Attesterne, men jeg ønsker kun, at Skolerne i Konkurrencen skulle stilles lige. I sit Forsvar for denne Bestemmelse kom den højtærede Minister forleden ind paa en Omtale af disse Attester, og det fremgik deraf, at han ikke havde saa overdreven stor Respekt for dem, idet han udtalte, at Attesterne vare det sikre, men Forkundskaberne vare det mindre sikre, og i den Retning er jeg ganske enig med den højtærede Minister.

Men naar Forholdet er det, kunde vi saa ikke blive enige om helt at stryge Attesterne, saa bleve alle Skoler stilledes lige i Konkurrencen, og det vilde ogsaa i anden Henseende blive en Fordel. Hvis man gjorde det, vilde jeg gerne have, at man paa anden Maade stillede større Fordringer til Modenheden, idet jeg vilde ønske, at man over for Landbrugsskolerne satte Aldersgrænsen noget op. Efter Lovforslaget er det jo saaledes, at en Elev, der inden Skoleaarets Slutning fylder 16 Aar, kan søge Understøttelse til at komme paa Skolen, men en saadan Karl eller Dreng, hvad man nu vil kalde ham, har efter min Mening ikke tilstrækkelig praktisk Uddannelse til med Udbytte at kunne følge Undervisningen paa en Fag- eller Landbrugsskole.

Se, i Lovforslaget om Statstilskud til Landbrugskursus stilles i Virkeligheden den modsatte Fordring, idet der her i § 1 foreslaas, at for at faa Ophold paa de Læresteder, der foreslaas, skal vedkommende unge Mand først have gennemgaaet et Kursus paa en Landbrugsskole. Jeg underkender ikke den Betydning, det kan have for vedkommende unge Mand, at han har

en teoretisk Uddannelse i Forvejen, men jeg vilde hellere vende Kravet om og fordre, at vedkommende skal være i Besiddelse af nogen praktisk Uddannelse, i alt Fald inden han kommer paa en Landbrugsskole. Jeg tror, det med større Ret kan gøres gældende, og jeg tror, at først naar han er i Besiddelse af nogen praktisk Uddannelse og dermed nogen Modenhed, vil han med fuldt Udbytte kunne tage mod Landbrugsskolens Undervisning.

Jeg vil derfor ønske, at man over for Landbrugsskolen — ikke over for Højskolen — vilde sætte Aldersgrænsen op. Jeg vilde ikke finde det for meget, om man satte den op til det tyvende Aar. Og hvis man gjorde det, synes jeg, man meget vel kunde lade Attesterne fare. Jeg, tror, slet ikke, man risikerer det mindste derved. Man maa huske paa, at den Støtte, der her ydes, er dog kun en Hjælp til Selvhjælp, idet vedkommende fattige Elev, som faar Understøttelsen, dog selv skal tilskyde lige saa meget, ja, endog mere, og derfor tror jeg heller ikke, at der vil være nogen Fare for, at Statens Midler ville blive misbrugte.

Hvis man forlod Attesterne, fristede man heller ikke Folk ind paa Oprettelsen af de saakaldte blandede Skoler, Højskoler med Landbrugsundervisning, som den højtærede Kultusminister ogsaa forleden Dag omtalte, og hvis Oprettelse, han for en væsentlig Grad mente netop skyldtes disse Attester. Det tror jeg er rigtigt. Jeg tror, at hvis man ikke fristede Folk saa stærkt ind paa den Ting, vilde ogsaa det være heldigt. Endelig tror jeg, at hvis man vedblivende kræver disse Attester, vil det bidrage til, at Højskolernes Elever blive forfordelte ved Understøttelse. Det ærede Medlem for Grenaa (N. Pedersen) var forleden inde paa det samme uden dog at nævne Attesterne som Grund. Jeg tror imidlertid, det er Attesterne, der have Skylden. Den højtærede Minister sagde over for det ærede Medlem for Grenaa, at han mente ikke, der var nogen Fare i saa Henseende; thi, sagde han, naar Understøttelserne bleve fordelte med 20 Kr. om Maaneden til Halydelen af Landbrugsskolernes Aarslever, saa vilde denne Halvdelen ogsaa være tilstrækkelig uformuende til at faa denne Understøttelse. Ja, det tror jeg ogsaa nok, men det udelukker dog ikke, at det, om jeg saa maa sige, bliver et mere velhavende Hold, der søger Landbrugsskolerne, end det, der kommer til at søge Højskolerne, og naar man forlanger, at de, der søge Landbrugsskolerne, først